

Naše zkušenosti, proč v mateřské škole dopřáváme dětem heterogenní třídy (třída věkově smíšená)

Heterogenní třídy jsou to třídy, ve kterých jsou zařazeny děti různého předškolního věku. Koncepce RVP PV (rámcový vzdělávací program předškolního vzdělávání) umožňuje vzdělávat společně v jedné třídě děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady. Zájem o věkově smíšené skupiny souvisí s **reformou celého vzdělávacího systému**.

Věkově smíšená skupina výrazněji probouzí v dětech potřebu něčeho dosáhnout, ukázat mladším, že něco umím, a tudíž dokázat i sám sobě, že to umím. Vznikají pestré vztahy – jednou je dítě ten, kdo někoho učí, jindy ten, kdo se od někoho učí. Taková skupina tak lépe uspokojuje základní sociální potřeby.

Věkově nejmladší děti se snaží zvládat sebeobslužné činnosti podle vzoru staršího kamaráda, seznamují se s prostředím, ostatními dětmi a dospělými, učí se komunikovat a snaží se hrát si a dělit se o hračky.

Věkově střední děti by už měly zvládat sebeobslužné činnosti. Učí se tvořit hru, komunikovat s ostatními dětmi, řešit konflikty a rozvíjet se v dalších oblastech dle svých možností a schopností.

Předškolní děti se během celého dne učí rozvíjet své schopnosti, vědomosti a dovednosti z nabídky činností. Mezi sebou se snaží domlouvat a dělat kompromisy. Snaží se pomáhat mladším dětem, empaticky se chovat k druhým, mít pochopení, ale vážit si také sám sebe a svých životních postojů.

Další výhody heterogenních tříd

- nově přicházející děti si lépe zvykají, snadněji se začleňují do kolektivu
- děti se učí nápodobou a dochází k vzájemnému ovlivňování her starších a mladších (nastává přirozený rozvoj spontánních aktivit)
- děti zastávají různé sociální role
- přirozeně se rozvíjí tolerance, spolupráce, sebevědomí, zodpovědnost za druhé
- starší děti přenášejí pravidla na mladší a kontrolují jejich dodržování

- předání poznatků a zkušeností staršími dětmi je přirozenější a jednodušší (děti k sobě mají mentálně blíž)
- zvýšení sebevědomí a odpovědnosti starších dětí ve vztahu k mladším (starší děti si uvědomují svoji vyspělost)
- vytvářejí se základy přátelství a celkově příznivé atmosféry ve třídě

Každá třída má vytvořena tzv. pravidla třídy. Děti se tak mohou spokojeně všestranně rozvíjet dle svých schopností, prosociálně se chovat, pomáhat si, být ohleduplní k druhým a vyzkoušet si roli mladšího a později staršího kamaráda (i když takovou roli v rodině nemají).

Ze strany pedagoga dochází k rozvoji produktivní stránky a stává se více flexibilní. S dětmi se pracuje víc individuálně než v homogenních třídách, což spočívá v tom, že pokud je ve třídě 10 předškoláků nebo 28 předškoláků, je to velký rozdíl. Při práci s předškoláky v heterogenní třídě lze sledovat podrobně každého z nich, zaměřovat se a vracet se k tomu, co jim nejde, procvičovat, se zdatnějšími jít dál. Mladší děti se učí toleranci, respektují práci předškoláků, volí si klidnější hry, předškoláci se učí soustředění na práci, plní náročnější požadavky, i když jsou ve třídě i menší děti.

Věkově heterogenní třídy znamenají pro učitelky větší nároky zejména v případě, kdy se jedná o organizované aktivity. Pedagog je povinen děti pečlivěji pozorovat. Učitelka by se měla vyhýbat „zastaralým uznávaným“ metodám. Nevýhodou smíšených tříd jsou tedy větší nároky na učitele, který musí připravit různorodější prostředí a učební materiál ve větším rozsahu, a dále pak v dodržování školské legislativy a plnění očekávaných výstupů.

Věříme, že práce pedagogů v naší mateřské škole bude v dalších letech opět jen a jen přínosem pro dítě a že mu předškolní vzdělávání přinese maximální všestranný rozvoj.

Přejeme si, aby dítě do školky chodilo rádo, s nadšením a aby se zde cítilo spokojené a šťastné. Spolupráce s rodiči je pro nás důležitou součástí naší každodenní práce a věříme, že vzájemná důvěra a pochopení bude přispívat k celkovému prospěchu dítěte. Využijte, prosím, možnosti účasti na námi připravovaných setkáních, které budou určeny nejen rodičům dětí s povinnou předškolní docházkou. O těchto akcích budete vždy v předstihu informováni na našich webových stránkách i nástěnkách.

Za kolektiv učitelek mateřské školy

Bc. Dagmar Brettschneiderová
ředitelka